

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 lrt — kr.
Félévre " " " " " "
Negyedévre " " " " " "
Egy hóra " " " " " "
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: BARTHA MÓR.
Kiadók: HOFFMANN és KRONOVITZ.

Hirdetési díj:
Hat hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többes-
hirdetések alku szerint jutányos áron vételnek fel. Eö yedij min
den külön beiktatásért 30 kr.

A király haragszik.

Jan. 17.

Magyarország királya mint osztrák császár még tán sohasem volt olyan haragos kedvében, mint a mult szombaton adott udvari ebéd után.

Az a szokásos dolog történt ezuttal is, hogy az uralkodó az ebéd végeztével cerclet tartott,

Ilyenkor a felség politizálni is szokott s ilyen alkalmakkor tett kijelentéseit a politikai közvélemény a maguk érdeme szerint szokta honorálni.

Kétségtelen dolog, hogy a felségnek a nyilatkozatait úgy az egyes pártok, mint magok a vezető politikusok is különös jelentőséggel bírónak tekintik és politikai magatartásukban mértékadóknak fogadják el.

És ez természetes dolog is, ha elgondoljuk, hogy a monarchiában csak azt a politikai irányzatot lehet érvényre juttatni, a melyet az uralkodó is helyesel, mert a szentesítés joga őt illetvén meg, törvénynyé és törvényes intézménynyé csak az válhatik, a mit ő birodalmi érdekében vagy dinasztikus szempontokból elfogadhatónak tart, s azokhoz a maga részéről is hozzájárul.

Innen van az, hogy a felség ilyen alkalmi nyilatkozatait mindenik politikai párt azzal honorálja, hogy politikai programjukat egyeztetni törekednek a király nézeteivel.

Kütfönösen a két parlamentnek többségét alkotó pártjai szokták az uralkodó kijelentéseit beilleszteni abba a keretbe, a melyben programjuk mozog, mert

hiszen tudniok kell azt, hogy olyat, ami az uralkodó nézeteivel nem egyezik meg, amugy sem vihetnek keresztül.

Mióta az osztrák-magyar monarchia fennáll, a felség sok alkalmat felhasznált arra, hogy a monarchia általános, vagy a dinasztia és főleg a hadsereg különös érdekeit az egyes parlamenti pártokkal szemben, a saját szempontjából védelmébe vegye. És rendszerint az történt, hogy az egyes pártok meghajoltak, a felség akaratát és nézeteit előtt.

Am, mióta a király ily alakban juttatja kifejezésre a nézeteit, most történt az első eset, hogy a maga nézeteinek olyan merev és hajthatatlan módon adjon kifejezést, mint a hogy ezt a szombati udvari ebéd után Stranzki cseh képviselővel folytatott beszélgetésében már megcselekedte.

Azok a nyilatkozatok, melyeket a felség ezuttal tett, kétségkívül óriási szenzációt keltenek nemcsak a monarchiában, de kétségkívül az egész európai politikai közvéleményben, a mely az osztrák-magyar uralkodó ajkairól ilyen haragos és engesztelhetetlen kijelentéseket még nem hallott.

És miért haragszik a király többek közt a csehekre?

Hát első sorban azért, mert a cseh képviselők a parlamentben és a delegációban a kelleténél élesebben beszélnek, a mi a felség szerint legfőbb oka annak, hogy az illető nép nyugtalanodik.

Azután a király szóba hozta a katonai ellenőrzési szemléken való jelentkezés dolgát,

E körül szokatlanul éles és haragos

szóváltás folyt le, a mint az alábbi közleményünkben kitétszik.

E párbeszédből láthatja, hogy ebben a kérdésben a felség nem enged, tehát csakis a német nyelven való jelentkezőt tartja egyedül megengedhetőnek és ebben a dologban a legvégsőbbre is el van határozva.

»Kihirdetem a statáriumot,«

»Senkinek sem fogok kegyelmet adni.«

Ilyen haragos nyilatkozatok hangzottak el a felség ajkairól.

Soha az uralkodó, mióta nehéz állását elfoglalta, sem egyéneknek, sem pártoknak nem tett ehhez hasonló kemény kijelentést.

Hogy mi lobbantotta a királynak különben jószágos szívet ilyen szokatlan haragra, azt nem nehéz kitalálni. Hiszen évek óta már teljesen felfordult állapotok uralkodnak birodalmának osztrák felében. Plane jó idő óta már az alkotmányos kormányzást is lehetetlenné tették számára azok végtelenségig menő torzalkodások, melyek főképen a németek és csehek között lehetetlenné tettek minden érintkezést.

Soha a felségnek hosszú uralkodása során annyi gondot semmi sem okozott és életét semmi úgy el nem keserítette, mint a németek és csehek között már régóta folyó s a békés megegyezésnek még a lehetőségét is kizáró testvérháboru, mely bomlasztó hatását már is érezteti az egész Monarchiára nézve is.

Erthető tehát, ha a felséget ez az áldatlan harc szokatlanul elkeserítette. Am az más kérdés, hogy politikus

Egy sirboltban.

Irta: Csorvássy István.

Hivatalos ügyben utaztam Nagy-Károlyba: a fényes nevű gróf Károlyi család ősi fészkebe.

Időm engedvén, megaztam a család régi, ősi történeti nevezetességű várkastélyát.

A város közepén áll ez, mint egy száz hold területen, sáncokkal körülvett park árnyékos fái között fejedelmi fénynyel berendezett pompás termeiben, nem csak Szalmár és a szomszédos Biharmegyének, de a hazának legkitűnőbb fia fordultak s fordulnak meg, sőt hazánknak közszeretettel karonlt és ma is gyászolt trónörököse is hosszabb ideig kiválóan időzött.

A várkastély közepén földszinten van a középkori nagy lovagterem, melynek falairól régi kuruuz lobogók hadi jeleneteket ábrázoló értékes festmények között lengenek. Midőn alattok állottam, mintha valami üdítő hős szellő érintette volna arczomat! Talán a szabadság géniuszának szárnylebbenése, mely e fényes börtönben várja a feltámadás nagy óráját, midőn ujra megszólalnak a harci

kürtök és a tarogatók, és a szabadságért küzdeni es balni kész vitézek fegyveres sorai fölött, ismét lobognak a szent zászlók!

A terem egyik oldalán régi fegyverek gyűjteménye van, a kulcsos, csavaros és kovás puskáktól, a mai modern fegyverekig, szerb török handzsárok, jatégának, ősi csata bárdok és buzogányok, diadalmos harcok emlék tárgyai, miket az elődök véres szerepek, s az utódok kegyelettel őrzének meg századokon át. Valóságos fejedelmi muzeum, melynek műtárgyai kincseket érnek.

A terem déli és keleti oldalán óriás nagy két tűzkandalló, gazdag arabeszekkel köti le a figyelmet.

Fönn az emeleten a pazar fénynyel és kiváló izléssel berendezett szobák és termek hosszú sorozata, mindannyi gazdag butorozat, melyeket egy magyar fő ur tisztult finom izlése és csak nem kimeríthetetlen pénztára beszerezhetett.

Fejedelmi fény és gazdagság van itt felhalmozva, melyet a felügyelőség készséggel tár fel és mutogat meg minden látogatónak.

Körülöttem a multak véres emlékei zugtak agyam a rajta átcsikázó gondolatok terhétől szédült!

Siettem a szabadba üdülést keresni!

— Kaplonyba! kiáltottam kocsisomnak.

Itt van a Károlyi család ősi sirboltja, melyben azok alusszák örök álmaikat, kik a Fejedelmi kastélyban, durgazdag bőség unalmában éltek! Itt nekik is elég egy hat láb koporsó, éppen úgy mint az utolsó szolgának, főuri részeik, éppen úgy porrá és hamuvá válnak mint a nyomorult koldusé.

A sir kiegyenliti az átbuda/hatatlan nagy ürt, mit az élet von az ember és ember közzé, hirdetvén: hogy porból lettünk és porrá leszünk.

Nem igaz! Nem hirdeti, nem legalább a Károlyiak kaplonyi sirboltja, ez a halálban is megzavarja az ősök büszke jellegét. Márvány szarkofágokon őrzik itt remek vert érczoporokban a drága hamvakat.

A templomból zárt nagy rácsos ajtón át vezet néhány lépcső a sirboltba, melyet a Szent Ferenczrendi szerzetesek gondoznak.

Maga a gvardián vezetett oda, kezében égő gyertyával, melynek fakó sárga lángja kísérteti fénynyel lobogott a sirbolt füledt levegőjében, libegő árnyait oda vetve a koporsóra.

Csak nem megdöbbenve riadtam vissza,

dolog-e e királyoknak a maguk, bár jogos elkeseredésében olyképp elegyedni bele a napi politikába, hogy az egyes politikai pártokat a szó teljes értelmében — megfélemlitse.

A királyoknak — alkotmányos államokban — mindenben a pártok felett kell állaniok.

A királyok ma már nem élhetnek az elrettentés eszközeivel; nem használhatják a bosszu és a megtorlás fegyvereit, mert ezeket az általuk szentesített alkotmány nem ismeri és mi készséggel elismerjük, hogy Ferencz József ennek az elvnek hosszú uralkodása alatt mindig hódolt.

Hogy most kizökentették az alkotmányos felfogásából, ahhoz bizonyára súlyos okok kellettek.

Am, hogy a királyt odakényszerítették, azért feleljenek azok, akiknek magatartása a fejség haragját ilyképp felkorbácsolta s egyben vonják le belőle a megfelelő konzekvenciákat is.

Egyelőre ez a németek és csehek belső ügye, majd a mikor ennek a királyi haragnak a szele megéri Magyarországot népeit is, akkor lesz nekünk is alkalmunk arra, hogy a tanulságokat belőle a magunk számára is levonjuk.

E.

Debreczen, január 17.

A képviselőválasztási fuvardíjak. A kuriai biraskodásról szóló törvény értelmében minden vármegye külön állapítja meg a választási fuvardíjak skáláját. Az erre vonatkozó belügyminiszteri leiratnak aránylag kevés vármegye tett eleget, a mennyiben igen kevés vármegye terjesztette fel a belügyminiszterhez a kimutatást. A belügyminiszter bevarja, míg az összes vármegye megállapítja a fuvardíjakat, ezt legkésőbb február végére várják s akkor a belügyminiszteriumban anketet fognak tartani oly célból, hogy a vármegyei fel-

midőn oldalt pillantva, úgy rémlett, mintha egy-egy árny a koporsókból kelt volna ki s kísérne bennünket az ismeretlen nagy túlvilágnak előcsarnokába. A vezető minden koporsójára, midőn mellette, elhaladtunk keresztet vetett, míg reszkető ajkai csöndes imat rebegtek.

— Requiem aeternam donam ei Domine
et lux perpetua luceat ei!

A sirbolt déli oldalán fehér márványból műveszi alkotású feszület emelkedik az Isten ember: az üdvözítő megváltó Jézus rajta függő képmásával.

Egyetlen hó tiszta márványdarabból van az egész kivésve, kívül azt hallottam, hogy 16,000 frt értékű.

A sok vésett márvány között ez az egyetlen fehér világosság a sötétségben. A hit világa a halál sötét birodalmában!

Én legalább úgy tekintettem s lelkem örömmel ragadta meg a valás mentő fonálát, mely az örök sötétségnek ezen helyéről a túlvilági boldoghazába vezet.

A déli oldalon legvégső szarkofág mellett megállott a kegyes férfi.

— Ez itt Károlyi Sándor kurucz generális hamvait fedi.

Megdöbbenve állottam mellette, s míg tekintetem mereven függött, a hirtelen utolsó hajlékban lelkem előtt mint ködfátyol képek, gyorsan váltakozó alakjai vonultak el, a csak nem két százados nagy multnak esemény képei.

És láttam a táborhelyé változott hazát, a 8 éven át meg-megújuló harcokat, láttam a bécsi ellenségeink által ismételve megtáma-

terjesztések egységes alapon s a törvény inténczióinak megfelelő irányelvek szem előtt tartásával nyerjenek végleges elintézt.

A szentesi pótválasztást a február 4-iki vasarnapra tűzték ki.

A delegációk.

A magyar delegáció ülése.

A magyar delegáció tegnap — jan. 16. — délelőtt tizenkét órakor Szapary Gyula gróf elnökségével nyilvános ülést tartott. Jegyzők: Rudnyánszky József báró és Teleki Sándor. Jelen voltak a közös kormány részéről: Kriegerhámmér Ödön báró közös hadügyminiszter, Kállay Béni közös pénzügymin. Spaur báró tengernagy a tengerészeti osztály vezetője, a magyar kormány részéről pedig Széll Kálmán miniszterelnök.

Az elnök az ülést megnyitván hitelesítik a mult ülés jegyzőkönyvét, amivel a tegnapi megzavazott tétel és összegek most már véglegesen meg lettek szavazva. Következett a gazdasági albizottság jelentése.

Rudnyánszky József báró olvasta a jelentést, a mely szerint a delegáció szükségleteinek második részlete 42,000 kor. A jelentés alapján a delegáció költségvetését elfogadták.

Következett az egyesült négyes albizottság jelentése a megszállott tartományok területén lévő parancsnokságok, csapatok és intézetek rendkívüli szükségleteinek előirányzatáról.

Münich Aurel előadó ismertette a jelentést. Az 1900. évi rendkívüli szükséglet a tavalyi szükséglettel összemért 344,000 korona többletet tüntet fel, a minek oka első sorban ez: Az aranyérték-kü önbőzöt címén 138,000 koronát kívánnak, a tisztai fizetések emelése 132,292 koronával jár, a Mostárban épülő új tüzérszertár költségének fele 140,000 korona többletkiadást okoz. Az albizottság a költségvetés tárgyalása alkalmával a megszállott tartományok kormányzatával megbízott közös pénzügyminiszter előterjesztéseiből, valamint a Bosznia és Hercegovina közigazgatásának költségvetéséből, melyet a miniszter, az országos biz. ez alkalommal is rendelkezésre bocsátott azt a meggyőződést merítette, hogy a megszállott

tartományok közigazgatási, közgazdasági és kulturális viszonyai fokozatos haladást tüntetnek föl, s hogy a megszállott területeken lévő csapatok költségei állandóan apadoak. Ennek folytán kéri az országos bizottságot, hogy a Bosznia és Hercegovina kormányzatával megbízott Kállay Béni közös pénzügymin. sikeres eredményes működéséről határozatilag fejezze ki elismerését és köszönetét, egyuttal pedig ajánlja a költségvetést elfogadásra.

Mint hogy szólásra senki sem jelentkezett az elnök határozatilag kimondta, hogy a költségvetést az orsz. biz. elfogadja, s hogy a közös pénzügymin. sikeres és érdemduz működéséért köszönetét és elismerését fejezi ki. — Erre a megzavazás hiteit részleteiben is vita nélkül fogadta el.

Következett a zárószámadási albizottság jelentése.

Miklós Ödön előadó hosszasan ismertette az osztrák-magyar monarchia közös kiadásainak és bevételeinek 1897. évre engedett összes netto-szükségletét 122,909,798 frt 64 kr. Ezzel szemben 1897-ben a tenyeg előfordult kiadások 171,285,388 frt 13 kr., a bevételek pedig 62,267,037 frt 57 krt tettek ki. E szerint a vámjövodeki felesleg levonása után a netto-kiadás 109,018,359 frt 56 kr. Az összes kiadás tehát 13,891,458 frt 08 krral kisebb. A mi a közös hadügyminiszterium kért hitelmeghosszabbítását illeti, erre nézve, előadó szerint, a zárószámadási bizottság konstatálja, hogy a közös hadügyminiszterium eljárása, a mennyiben a kért póthiteleket föl nem használta, sem a költségvetési jog, sem a zárószámadás intézményének rendeltetése és jelentősége szempontjából nem helyes elheto. Az albizottság az ilyen eljárást helytelennek tartja és ennek követése ellen tiltakozik. Tekintve azonban az a körülményt, hogy a tárgyalás folyamán illetékes részről nyert fővígósítása szerint a hitelek felhasználása tekintetében teljes senki vétele állapota alakult; tekintve azt, hogy a közös pénzügyminiszteriumnak a kért módon történő hitel igénybevételeivel több jogot nem nyújtnak, mint a meyekkel a hitelek eredeti megszavazásával bírt; tekintve továbbá, hogy a rendkívüli hitel természetével bíró maradvány azokra a cselekre van szánva, a melyek egy egységes munkalat biztosítását, illetőleg for-

A hol fegyverrel nem győzte a német, győzte pénzzel, es hiegető ígértek csábításával.

És ez jobban célhoz vezette. E piszkos fegyverek arattak diadalokat, nyertek megtérteket, szereztek árulókat.

Érsekújvár feladta magát Pálffy János császári generálisnak, Szathmár, Eger, Szolnok, Eperjes és több más városok követték példáját. Andrassy vitézkapitány az alatta levő kuruczszaggal, melynek száma ezerháromszakra ment, első József szolgálatába állott, szívesen fogadták, megerősítették rangjában, — csata csata után veszett el; Bercsényi generális külföldre ment segítségért, a balszerencse annyira földözte őket, hogy maga Rakóczi Muukács várába akart zárkózni, s ott védeni magát, míg a remelt idegen segély megérkezik, egyedül vitézei többszörös keresére állott el ettől: a Te életed Uram, mondták ezek, azonos a hazáéval, nem szabad ezt azt egy várfalai közzé koczkára tenni: menj Lengyelországba s térj vissza mielőbb lengyel és orosz segítő seregekkel, akkor újra kezdhjük a harcot, és visszaszerezhejük, mit elvesztettünk!

Igy beszélték, s a fejedelem végre hajlott böles tanácsaikra. Távozott: hogy segéd seregekkel térjen vissza.

— El ne hagyj soha, a zászlót és az ügyet, melyet most egyedül reád hagytam! mondotta a bucuzó fejedelem fővezéréhez Károlyi Sándorhoz, nem az enyémek ezek, hanem a Hazáé és Nemzeté. — Védelmезд mindkettőt teljes erődből míg vissza jövök! A sereg Ura és Istene legyen a te erős várad és oltalmad!

dott alkotmányt, az ezt védő s erette küzdő nemzetemet, a felkelő nemzedéket es a hozzájuk csatlakozó s velök együtt harczoló és vérét ontó föld népét, láttam a propatria et libertate feliratu piros zászlók elő nyomulását, a hősök hőstét, az e red fejedelmi vezérért, ki mindenütt elől küzd a csatában, gazdag hajazata, mint kibontott harci lobogó lengi körül a csatahevtől kipirult arczat, hallottam zengetes ajkának lelkesítő buzditó szöveget: **előre a hazáért** és szabadságért! Láttam a megrémült bécsi zásznokok sáppatag arczat, hallottam az udvari cselszövények suttagó hangját: **Elő** az utolsó, a leghatámasabb fegyverrel a pénzzel, a kitüntetésekkel, a megtértekre hadd mosolyogjon az udvari kegy család verőfényé, hadd szédítse el őket a fenyes jövő, a nagy birtokok, melyekkel az uralkodói kegy, a hűségre térteket jutalmazni fogja, és láttam az ingadozó vezéreket, a jövőjükkel aggályoskodó ezredeket és kapitányokat... és az általuk lehangolt és elkedvetlenített harczosokat. És gondoltam, hogy mi lett volna az a küzdelem végre, ha a nemzet tovább is es állandóan oly kitartással áll szent ügye mellett, nem csügged el a balszerencsében, nem hisz az ámitók hazug szavának?

Az ország nagy része már birtokában volt. Az egész felső Magyarország Kassa székvarosával, Eperjes, Lőcse, Bartfa és a többi Szepesi-Sárosi és bánya városokkal, a vármegyeknek legnagyobb része a Lajtáig, a bonnan a rettenhetetlen kurucz huszárok félelmetes generálisukkal Károlyi Sándorral Bécsig nyomultak, sőt ennek elővarosát is felpredálták.

ráát teszik: az albizottság ezen kivételes helyzetre való tekintettel ez alkalommal nem ellenzi, hogy a kérdéses hitel maradványokat a kért módon utalják a közös hadügyminiszternek. Kijelenti azonban a zárószámadási albizottság nevében, hogy a kivételes eljárás kizárólag csak a jelen konkrét esetre vonatkozik, hogy ebből sem az eljárásra, sem a kezelés időszakának leteltével megszünt hitel maradványok kezelésére és elszámolására semmi néven nevezendő előjogok nem alkothatók és precedens egyáltalában nem lehet. Ezek alapján a zárószámadási albizottság nevében ajánlja, hogy a jelentést fogadják el az 1897. évi zárószámadásra nézve a fölmentést a közös minisztériumnak megadják.

Az országos bizottság erre a zárószámadást tudomásul veszi s az albizottsági jelentés alapján a közös kormányynak a fölmentést megadja.

Következett a legközelebbi ülés napirendjének megállapítása. Az elnökök indítványára a delegáció legközelebbi nyilvános ülését szerdán — ma — délután tizenkét órakor tartotta s napirendjén az elfogadott határozatok végleg való megszavazása és a hetes egyeztető albizottság jelentése volt.

Ezzel kapcsolatban az elnökök kérte a hetes egyeztető albizottság tagjait, hogy még kedden a tegnapi nap folyamán tartson ülést s az osztrák delegációtól érkezett és még érkezendő határozatokat egyeztessen össze és eljárásának eredményéről a szerdai ülésben tegyen jelentést.

Szilágyi Dezső kérdezte, hogy van-e remény arra, hogy az osztrák delegáció kedden befejezze munkálait.

Az elnökök azt hiszi, hogy erre való tekintettel a hetes egyeztető albizottság délután öt órakor tartana ülést, mire Szilágyi Dezső bejelentette, hogy a hetes egyeztető albizottság tagjait ez időre t. i. délutáni öt órára fogja összehívni.

Ezzel az ülés egynegyed 12 óra előtt véget ért.

Az osztrák delegáció ülése.

Az osztrák delegáció tegnapi ülésében folytatta a külügyi költségvetés tárgyalását. Az első szónok Feriancsics volt, aki interpellációt terjesztett a hadügyminiszterhez, azt kérdezvén, hogy mi igaz abból,

hogy Adelsberg községekben csapat-összevonások történtek, ott pedig nagyon rossz az ivóvíz. Az interpelláció egyelőre válasz nélkül maradt.

Ezután Spaun báró tengerészeti parancsnok válaszolt Tussei és Balath delagátusok interpellációira.

Következett a külügyi költségvetés tárgyalásának folytatása. Itt első szónok Pacák dr. volt (ifjú cseh) a ki igen élesen kritizálta a külügyminisztert, a kinek politikája mindig csak a németeknek kedvez s hatterbe szorítja a cseheket. Szóba hozta a zede-kérdést és helytelenítette hogy a koronát is bevonják a vitába.

Utána Konczi beszélt az olasz szemponatok tekintetében vételéről, de a költségvetést elfogadta.

Pergelt dr. a harmas szövetség fontosságát mellett foglalt állást és kifejtette hogy az osztrák-magyar monarchiának az erős és hatalmas Németországhoz kell csatlakoznia. Beszélt a cseh-német viszállyról, a melynek végleges elimitását óhajtja.

Sajnálkozását fejezte ki a fölött, hogy a monarchia nem foglalja el azt a helyet a világpolitikában, a mely megilletné. De ez mindig lesz, a míg kereskedelmével csak a szomszédos országokra terjeszkedik. (Ennek nagy kedve volna a kettős monarchia kalandos világhatalmi politikájához, amikor otthon egymással sem tudnak elni békecségekben.)

Pergelt dr. után Pazak dr. szólalt fel, és hosszabb beszédben foglalkozott a thüringiai cseh alattvalók kiutasításával és ebből kifolyólag a külügyminiszterek szemére vetette azt, hogy nagyon rideg módon szokott interpellációkra válaszolni.

Ezt szóló és elvtársai tüni nem fogják. Szónok felolvastott a thüringiai kiutasításokra vonatkozó számos hírlappéldányt és azt mondta, hogy megvan győződve arról, hogy a monarchia külügyi kormányzata ez esetben nem óvta meg kellően a dekórumot.

Utána dr. Stransky beszélt, ki főleg belpolitikai kérdésekkel és ezek között főképpen a cseh-német kiigyezesse foglalkozott.

Végül kijelentette, hogy a külügyi kormányzat, szemben bizalommal és elvtársai nem viselkednek, elfogva a költségvetést nem fogadta el.

adjanak, mindenféle hadimuzsikák és esz-közök hangozván és zászlók sűrűn lobogván, három ízben való tüzeléssel Te Deum laudamust tartottanak.

Ezeket így végezvén nagyobb alázatos-ságoknak és engedelmességüknek jeléül, a plaenipotentiarius uraknak 160 zászlókat raeprezentáltak és a fegyvert letévé, kiki a maga hazájába vette útját. Assecurálván, hogy kegyelmes urunk ő felsege hűségében állandóan megmaradnak. Gróf Károlyi is pedig a méltóságod plaenipotentiarius urakkal a maga várába Károlyba menvén, ottan a békeség pactumai, egészben autentikáltattak és annak nagyobb erejére, kinek kinek a maga jószágának kezéhez vételére szabad hatalom adatott. Eddig az irat, a mihet hozza tesszük, hogy Gróf Károlyi Sándornak a béke helyreállításában szerzett érdemeiért, az erdői, huszti, hódmezővásárhelyi és tarczali javak adományozták.

Ezek cikáztak át a sirbóiban elmém en lelkemen, mint vilámok a setét fergeteg borul-tával terhes égen.

A capituláló vezér údai fejedelmi fényben ének, a bujdosóvá lett hontalan fejedelem pedig idegen föld poraiban alussza örök álmát.

Fény és árny váltakozik a természetben és az erkölcsi világban. És a fény nem mindig az érdemet koszoruzza, az árny pedig nem mindig a tévedést vagy bünt követi.

S a míg ezeket gondoltam, lelkemben mélyen meghatóan állottam a koporsók előtt.

KÜLFÖLD.

Az osztrák kormányválság. Bécsben már most bizonyosra veszik, hogy még e hét végén kinevezik az új miniszteriumot. Eddig a következők jelentették ki, hogy tárczát vállalnak:

Körber — elnökség és belügy.
Weltersheim báró — honvédelem.
Wittek — vasutügy.
Spenk-Boden báró — igazságügy.
Haril — közoktatásügy.
Böhm-Bawerk — pénzügy.
Giovannelli udvari tanácsos — földművelésügy.

Rezek — cseh miniszter.
Pientak — galicziai miniszter.

Funke, mint a baloldali klub-elnökök konferenciájának elnöke, tanácskozára hívta össze tegnap a baloldali klubok elnökeit, hogy a küszöbön levő kormányváltozást megvitassák.

A háború.

A hírek Buller támadó fellépéséről beszélnek, melynek célja Ladysmith felszabadítása volna. Akciója sikerét különösen attól várja, hogy seregének egyik részét maga jobbra, Warren tábornok pedig balra vezeti a Tugela folyó mögötti bur erős sáncz-had-vonal tulszárnyalására s így a támadást a bur szárnyakra inéznék. A terv nem rossz, ha úgy sikerülne, amint Buller kieszelté, csak hogy a buroknak bizonyára nem kerüli ki ez a tulszárnyalási, esetleg bekerítési terv figyelmüket s megteszik, lehetséges, hogy váratlan meg-ípetést készítenek Bullernek, amely ha Ladysmith végre megadva magát, a bur ostromló hadsereg is felszabadulna, nem lenne kevesebb mint a főirányból elvont angol hadsereg hiánya miatt előnyomulása a bur hadseregnek Durban felé, amelynek elfoglalásával Natalban ezuttal aligha be nem fejeződnek a harcok.

Ezen lehetőség ellen is gondoskodik azonban a hír, amidőn azt mondják, hogy a burok felakarnak tagyni Ladysmith ostromával s megokolják ezt azzal, hogy ostromágyukat már is a deli oldalról az északi oldalra vonták át.

Nehezen tehető ugyan fel, hogy a burok a hosszú ostrommal, midőn Laydsmith elfoglalása rájuk nézve nagyon fontos s eddigi győzelmök koronája lenne — minden ok nélkül felhagyjanak s azt kell tartanunk hogy döntő jelenetre készülnek, talán a dél felé menekülésre egerutat hagynak Whitenek, de a ki a Tugela partvonalon elsáncolt bur hadseregbe ütközve tulajdonképen csapdába menne s ezen terv sikere p csejéne meg Ladysmith bukását, de egyszermind Natal sorsát is.

Legközelebb mindenbizonynyal fontos hírek várhatók.

Mennyire vallásos és ügyének Isten által elősegítéében bizó a buroknak nagya, kicsinye — jellemzésül hadd álljon itt a következő közlemény:

A transzváli köztársaság elnöke Krüger, körlevelet küldött a bur tábornokoknak, a melyben a többi között a következőket mondja:

Isten segítségével annyira vittük az ügyünket, hogy már most bizvást remélhetjük, hogy kelet terétől és Mindenhatóba vetett bizodalommal eredményesen be fogjuk fejezni ezt a ránk erőszakolt harczot. Vigig kutattam az egész bibliát, hogy valami ment-seget találjak az angolok számára, de egyetlen mondatot sem találtam benne, a mely igazat adna nekik. Olvassátok el a 33. zsoltárt. Ez volt a mi kiinduló pontunk: mert való az Úr igéje és minden cselekménye hű, szereti az igazságot és méltányosságot; Isten jóvoltával tele a föld; Isten hiúsította meg a népek (az angolok) szándékát, meggátolta a pogányok tervezetét. Nem nagy sereg által győz a király, a vitéz nem szabadul meg nagy ereje által. Ime, Isten szeme azokon függ, kik félik őt, kik kegyelmét várják. Lelkünk várja az Istent, ő a mi segítségünk és pajzsunk, mert

Alig hogy pedig elhagyta a fejedelem hazáját, elhagyta a felséges Isten a kuruczokat, mert ezek elhagyták Őt! Károlyi Sándor főhadvezér egyezkedni kezdett gróf Pálffy Jánossal, császári generálissal a teljhatalmu megbízottal.

Meghallotta ezt Rákóczi és mélyen elkeseredve írt Kukicsbör 1711 április hó 19 től keletkezett a Károlyi Sándorhoz intézett következő levelet.

Lelki üdvösségére kényszeritem kegyelmedet ne praecipitálja szegény nemzetünk doágát, ügyét (ekép) a maga és családjának gyalázására, Vajha f. hó 3-án kelt levelére tett válaszon tehessék valamely fordítást a kegyelmed mostani szívetem emésztő és keserítő munkáin! Ha ezen kezelem sem jobb Pálffy hitetelésénél, — sit sangvis virium effusus et offensus super vos, et super filios vestros. Ennél többet nem válaszolhatok, mert föltozattja szívetem a keserűség: az igaz, de megcsalatott barátság az, melyel voltam, leszek és ha tettik kegyelmadnek minden jót kívánó atyafi barátja N. Rákóczi.

Hasztalan reménykedés! A megindult hó görgeteget utjában többé fentartani nem lehetett.

A kishitűség csüggettsége szállotta meg a lelkeket s a c-ak kevés-ei ez előtt oly hősiessen küzdött seregek nagy része vezérével együtt meghajlott a császári hadak előtt.

A nagy majtényi sikmezőségen úgy történt szomorú befejezése a nemzeti dráma-nak.

Mindeddig lett dolgokért pedig hogy Isten ő szent Felségének tartozó hálaikat

benne vigad szívünk, mert szent nevében bizunk. Legey, Uram, kegyelmed mi rajtunk, a miképpen hozzád van reményünk,

Az ellenségről ellenben a 83. zsoltárban van szó, a mely ekképen szól: »Tedd őket, az ő vezéreiket olyanokká, mint urébet, és mint Zeébet s mint Zébahot és mint Szalmunnát, az ő fejedelmeket, kik azt mondák: foglaljuk el magunknak az Isten lakhelyeit. Én Istenem tedd őket olyanokká, mint a kereket és mi-üemü a polyva a szél előtt, mint mikor a tűz az erdőt elégeti és mintha a láng a hegyeket fölemésztí. Akkép üldözd őket szélvészede! és forgó szeleddel riaszd őket szélylyel. Borítsd el őket gyalázzattal, hogy nevedet, Isten!... keressék meg. Szégyenűjének és háborittasának meg mintörökre; piruljanak meg és vesszenek el és tudják meg, hogy te, a te neved, Isten egyedül fölséges mind az egész földön!

Krüger azután így folytatja: Az ellenség elakarja pusztítani területünket. Anglia pusztító műve olyan, mint az ördögnek Jézus egyháza ellen intézett támadása. A körlevél így végződik: Folytatni kell harcunkat az Ur nevében.

London, jan. 16.

Királyi proklamációval megtiltották a melint és liddit gyártásához szükséges összes anyagok kivételét. (Pusztító lövegeket csak az angolok használják.)

Színház.

«A cifranyomoruság.» Csiky Gergely híres színműve tul élte nagy alkotóját. Hogy ez a drámai erő, ez a hü és megkapó társadalmi jellemkép nem egy-két esztendőre volt csinalva, bizonyítja a tegnapi esti majdnem egészen telt ház, s az a lelkes taps, mely betöltötte a muzsacsarnokot.

De ebben na y része volt azoknak a derek előadóknak is, kik által a korán elköltözött nagyszellem hozzonk beszélt. Ez este ismét mindenki megtette kötelességét.

K o m j á t h y, F a i Flora és S z a b ó Irma a drámai, F e n y é r i, R u b o s, S z i g e t i Lujza, s akit először kellett volna említenem, K i s s Irén a tegnapi esti hősnője a komikai téren, továbbá T a n a y kitűnően játszottak, de a többi szereplőket is teljes dicseret illeti.

Egy rossz szokás kapott labra a debreczeni színházlátogató közönség magasabb és hátsóbb régióban. Majdnem minden jelenetet sőt neha egy jó hangos kiáltást is nyílt színen megtapsolnak, mi több az eltávozott szereplőt egyenesen névszerint visszahívják, még »hogy volt-at is kiáltanak. Az ily barbárizmus le-rontja a nyílt színi teps értékét, mert az mindig csak a magasfoku művészet kivételes jutalma, s zavarja az előadást. Vajha a jóíz-les kedvéért kimenne a szokásból.

—a. —a.

Ujabb műsorváltozás. A heti műsor változásánál, amelyet F. K á l l a y Lujza betegsége is provokált, tévedésből újra az «A» bérlőkre osztották a Nebánts virág operettet. — Tegnap azonban gyorsan korrigálta a színházi iroda a tévedést azzal, hogy szombaton az «A» bérlők nem a Nebánts virág, hanem a «Madarász» operettet kapják.

Színházi műsor.

Szerdán január 17-én, «A» bérletben «Makranczos hölgy»

Csütörtökön, január 18-án, «B» bérlet Báránykák.

Pénteken, január 19-én, «C» bérlet Hoffmann meséi.

Szombaton, január 20-án, «A» bérlet Madarász.

Vasárnap, január 21-én, délután: Gyimesi vadvirág.

Este: Debreczen a holdban. Than Gyula a D. U. felelős szerkesztőjének látványos színműve.

H I R E K.

A mi bálunk. Január huszadikán mesésen szép virágos kertté varázsolódik a Bika hatalmas díszterme. A debreczeni függetlenségi kör tartja e nap évek óta híres mulatságát, a mely a debreczeni bálók közül magasan kiválik jókedvével s hamisítlan magyarságával.

Debreczen menyecskéi és leányai! Készüljön mindenki a nagy napra. A ki csak mozogni tud, ott legyen a »Bika« dísztermében, emelje a mulatság fényét, hangulatát.

Viszont azon polgárok, kik rokonszenveznek velünk, tartsák kötelességüknek együtt lenni velünk. Fel tehát a mulatságra, melynek párja aligha lesz a farsang alatt Debreczenben.

A kör elnöksége ez uton is felhívja azokat, kik meghívót nem kaptak, de arra igényt tartanak; hogy ez iránt forduljanak a kör elnökségéhez.

*** Sajtóiroda Debreczenben.** Vádoltuk volt annak idején azokat a hátrányokat, melyeknek a sajtó ki van téve hirszolgalat tekintetében az új bünvádi eljárás életbelépésével. Most e bajon segitendő V é g h Gyula h. főkapitány, a rendőrség bünygyi osztályának főnöke Budapestre szándékozik felmenni, az ottani központi sajtóiroda tanulmányozása végett. Végh Gyula h. főkapitány teljes tudatával bir annak a fontos tevékenységnek, melyet a sajtó irók a rendőri hírek kimerítő közlésével kell végeznie és mert ez az új bünvádi eljárás törvényeinek intézkedései mellett ugyszólván teljesen ki van zárva és továbbá mert a sajtó iroda létesítésével e bajon némileg mégis segitve lenn, azért határozta rá magát a budapesti sajtó iroda tanulmányozására. Mig egyrésztől teljes elismeréssel adozunk az agilis főnök körültekintő gondoskodásának másrésztől igazán óhajtanónak a nagy közönség érdekét érintőnek tartanók, hogy a vázolt terv mielőbb kivitelre találjon.

*** Népies gazdasági szakelőadások.** A debreczeni gazdasági egyesület f. évben is gazdasági szakelőadásokat rendez a gazdasági tanintézet helyiségében a gazdasági egyesület tagjai és egyáltalán a gazda közönség részére. A gazdasági szakelőadások sorozata január 29-án kezdődik. A szakelőadások programját közöltük, most csak arra szorítkozunk, hogy ismételten felhívuk az előadásokra gazda közönségük figyelmét — Régen érzi azt a debreczeni gazdaközönség, hogy gazdasági élet Debreczenben, nincs a kisbirtokos a mezőgazdasági ügy iránt alig érdeklődik. Nem volt meg az alkalom reá, hogy egymással gazdaság terén érintkezzék; a mezőgazdaság ujabb vívmányainak megismerése hátterbe szorult a politika és pártviták mellett s a kis gazda figyelmét lekötötte a politikai versengés, saját sorsát ugyszólván kicsiny volt e. — Ezen a már halaszthatlanul gyógyítást kívánó sűjoshajon akar a gazdasági egyesület segiteni s erre az első lépés: a népies gazdasági előadások tartása. Igaz hogy egyszerre a bajt meggyógyítani nem lehet, de ha a gazeaközönség a gazdasági előadások folytán meggyőződés nyer arról, hogy a nyers termelés egy magában még nem nyújthat a gazdának a kellő jövedelmet, hanem saját érdekből szükséges munkakörének megvitatása; a gazdaság teréni ujabb vívmányok megismerése; ez által »z egyesület egyik fő céljának alapkövét alkotta meg.

*** A régi ispotály lebontása.** Említettük, hogy a Széchenyi-utca végén levő kórházat, a batóság leakarja bontatni. A vén épület nagy ilőkön állott Debreczenben a humanismus szolgálatában. A század elején bikaakot volt a helyen majd a harminczas évek közepén a bikaakolt kórházra alakították át és a Széchenyi, vagyis akkor még német-utca felé hatalmas jégverem sarkallott ki.

Mire kitavasodik a tíztes vén hazat lebontják a pusztá földig. A batóságnak ugyanis az az intencziója, hogy a hatvan-utcai szűkös piacznak e: a hely a Miklós-utca végéig folytatása legyen ugy, hogy szűnjék meg az anomália, hogy a vidéki szekerek barcoljanak egy kis talpalatnyi földért is. Tavasztól tehát lesz piacznak való hely elegendő csak olyan megfelelő foegalom legyen majd, a milyen forgalom, az ilyen nagy területen csak lehetséges.

*** Öngyilkos földbirtokos.** Megrendítő szerencsétlenségről értesülünk. G e n c s y Bela földbirtokos Nyirbalkán az é j j e l ö n g y i l k o s s á g o t k ö v e t e t t e l. Tettének okául gyógyíthatatlan betegséget említenek. A temetést Gebauer temetkezési intézete végzi s mint értesülünk meg is tétetettek az intézkedések, hogy a duggazdag földbirtokos rangjához méltó fényvel temessek. A temetés pénteken lesz, mely végtiszlességre Debreczenből is többen mennek Nyirbalkánra.

*** Öngyilkos baka.** Egy debreczeni közös hadseregbeli közegény megdöbbsentő öngyilkosságáról értesülünk: Dörgő Sándor szoboszlói születésű ifju az öszön vonult be a helyben állomásozó 29-ik gyalogezredhez. Nem igen tetszett neki a katonai élet, azonfelül még más egyéb is keserítette, mert többször hangoztatta bajtársai előtt, hogy rövid időn elemésztí magát Mondását be is váltotta. Vasárnap délután ezredétől megszökött s az esti vonattal hazautazott Szoboszlóra. Itt elment az édes apja Dörgő Báliat házához s bement az udvarra, hol akkor senki sem volt. A kutból kihuzta a vedér felhuzására szolgáló kötelet s azzal köpenyegét és bajocottját a földre tette, felakasztotta magát az udvaron álló eperfára s mielőtt valaki csak azt is észrevette volna, hogy a katona fiu otthon van; meghalt. Édes apja éjféltájban kiment az udvarra szétnézni s észrevette, hogy az eperfan feketélik valami közelebb megy s akkor látja, hogy a fia függ a fán holtan. Azonnal bement a szobába, hogy feleségét értesítse.

Dörgőné kétségbeesetten rohant ki egyetlen fiához, ki azután levágtak a fáról. Nyomban orvost is hívtak, de a katona fiu meghalt. Az öngyilkosságról értesítették az ezredparancsnokságot, mely egy tizedest küldött ki a szerencsétlen öngyilkos közlegény tegnapi végbement temetésére.

*** Gyermektej sterilizáló intézet Debreczenben.** Városunkban különösen gyakori esetekben fordul elő a caecsemók között a bélhurut. Ennek a betegségnek csaknem minden esetben a tej rosszassága az oka. Dr. Szentpáli Béni rendőrorvos, aki e téren már gazdag tapasztalatokat gyűjtött, segiteni kíván ezen az állapoton s felállítja Debreczenben a tej sterilizáló intézetet. Dr. Szentpály Béni tanulmányainak e téren való kiegészítése ezé- j á b ó l t e g n p B u d a p e s t r e u t a z o t t.

*** Az északjáró abruzói herceg.** Az északjáró abrauzói hercegről még mindig nincs semmi hír. A királyi család aggodalma napról-napra.

*** Hogy lehet olcsón ajánlott levelet küldeni?** Előre bocsátjuk, hogy Hegedűs Sándor miniszternek nincs része abban, hogy az ajánlott levelek árát harmincz fillerről 35 fillerre emelték. Konstatáljuk, hogy ez a fel- emelés a posta jövedelekre nézve téves és káros, azért, mert 10 kr. ajánlati díjjal eléggé meg voltak taksálva eddig az ajánlott levelek. Az ajánlással t. i. a közönség csupán az

nyeri, hogy egy vevényt kap, melylyél feladott levelének kézhez adását esetleg megreklamálhatja. Ezt az eredményt olcsóbban is el lehet érni, a mire l a p u n k egy barátja a következő r e c z e p t e t ajánlja.

Végy egy filléres pénz utalványt. Ennek szelvényére ird rá röviden apró betűkkel, amit ajánlott levélben írni óhajtanál. A szelvény két oldalára sok betű fér, még bizalmas titkokat is írhat, hisz a posta ugy sem ér rá, hogy elolvassa. Ha megirtad a levelet, ird reá a címet és utalványozza címzettnek 5 fillért. Ebből 4 fillér illeti a kézbesítésért a postát, 1 fillér pedig megérdemel a levélhordó, mely ajánlott leveledet átadja. Ez utalványt 10 filléres helyeggel felszerelve feladod s kapsz róla vevényt akár csak a harminczöt filléres ajánlott levélről, pedig ez az egész m a n i p u l á c z i ó n e k e d nem kerül csupán 16 filléredbe és így megtakarítasz 19 fillért. Ha «schmutzig» akarsz lenni, akkor ne küldj csak egy fillért, a posta ezt is köteles utalványozni, az esetben 12 filléredbe kerül az ajánlott levél s a megtakarítás 23 fillér. — Az utalványon való levelezésnek az a haszna is meg van, hogy bátran lezsidhatod, vagy párbjra hívhatod a címzettet. A postai szabályzatnak az a része, mely az efféle lezsidásokat a levelezőlapokon tiltja, az utalványokra nem terjed ki.

*** Öngyilkos jelölt.** O z o r i Gábor szabósegéd tegnap délelőtt Tokajban lakó szegény nagy bátyjától, ki szintén iparos levelet kapott, melyben 10 korona segélyt kér tőle. A jó un kaöcs, ki szintén szorult anyagi viszonyok között él, annyira szívére vette, mivel nagybátyján nem tud segíteni, hogy tegnap délelőtt L a k a t o s Sándor Kölcsei-utcai lakos mesterének ollójával mellbe szurta magát. A szerencsetlent a rendőrség kórházba szállította. Sebe súlyos, de nem életveszélyes.

*** Belépés a «Zion» egyletbe.** A Zion debr. betegsegélyző egylet választmánya ezenel közhírré teszi, hogy mindazok, a kik az egylet kötelekebe belepni óhajtanak és ebbeli szándékukat a díjmentesen kiszolgáltató belépési ajándék szabályszerű kitöltése és benyújtása által az előjárósággal december 20 tól j a n u á r 20-ig t e r j e d ő 30 n a p a l a t t tudatjuk az alapszabályban magállapított 6 k o r o n a f e l v é t e l i d i j f i z e t é s e a l u l f e l m e n t e t n e k — az egyletbe. Bővebb felvilágosítást és belépési ívet készséggel ad az egyleti titkárnak a hivatalos helyi-égen naponta d. u. 6—7 óráig. 50 éven felüliek is felvételtnek. — A választmány.

*** A sajtó munkásai egymás elleni sérelmi ügyében végre egy helyes elintézési mód jut érvényre.** K ó b o r Tamás hosszabb cikket irt a H é t deczembervégi számába s cikkében B a r t h a Miklóst, a Bánffy leg-erősebben támadó cikkek szerzőjét a többi közt S z é l l K á l m á n l a k á j á n a k nevezte. B a r t h a Miklós, mint a kolozsvári Ujságnak Budapestről táviratozzák, most sajtópórt indit a H é t é s a cik szerzője K ó b o r Tamás ellen. A kolozsvári sajság e hirhez még hozzáteszi, hogy B a r t h a Miklós a kolozsvári, budapesti kaszinók tagja ezzel annak a fölfogásnak ad kifejezést, hogy a sajtó munkásai egymás irányában felmerült konfliktusok elintézését nem b i z h a t j á k u k a r d é l é r e, vagy a p i s z t o l y c s ö v é r e, h a n e m c s u p á n e g y o b j e k t i v f ó r u m u t j á n k e r e s h e t i k a k i e g y e n l i t é s t.

*** Érdekes bűnügyi tárgyalás.** A nyáron méltó fejtűnést keltett Fettmann szélhámoskodás Debreczenben, ki órákban s illetve órákra utazott. Gramantik órástól is két da-

rab szép arany órát sikerült elcsíyelnie, ha nem a z t á n r a j t a v e s z i t e t t mert Szegeden elfogták. Ügyét ma délután tárgyalja a kir. törvényszék az új bűnvádi eljárás módzatai szerint.

*** Az éleny (oxigén) mint gyógyszer.** Nincsen ember, ki saját magán nem tapasztalta volna a friss levegő üdítő, éltető hatását, ha hosszabb ideig szűk vagy zsufolt helyiségben tartózkodunk. Épugy tűnik fel mindenkinek ama óriási különbség, mely a városi és falusi, főleg erdei levegő között van. Azért képezi már ösidők óta a gyógyászat egyik legfontosabb fejezetét, a legaurák és klimatikus fürdőhelyek ismerése és ismertetése. A légköri levegő ezen éltető gyógyító hatása a benne foglalt oxigén mennyiségétől függ, mely rendszer körülmények között, a levegőnek $\frac{1}{5}$ -öd részét képezi. Ennek apadása bagyadtságot, főfájást, rosszullétet idéz elő. Vannak esetek azonban, a midőn a szervezet a tiszta levegő oxigénjével sem elégszik meg (fulladások, gaz mérgezések, asthma rohamok stb.) ily esetben régebben süritett levegőt állítottak elő, melyet megfelelő gépezetek segítségével leheltették be a beteggel.

A tudomány és iparfejlődésével azonban sikerült az oxigént, a levegő éltető elemét innen magyar neve is: éleny tisztán és ugy előállítani, hogy könnyű szerrel hozzáférhető legyen szükség esetén. 30 literes tömlőben kapható (1 liter sulya k. b. $1\frac{1}{2}$ gram) és mindenütt ott alkalmazható, hol a szervezetben erősebb élenyforgalomra van szükség. Így első sorban gázmergezéseknél, fulladásnál (aszfixia) nehéz légzés, asthma, tüdőelégénynél, szivbajnál stb.

Debreczen orvosi kara örömmel fogja üdvözölni, ama hirt, hogy ezen tiszta oxigen T ó t h B é l a a «Megváltóhoz» címzett gyógyszer-tárában 30 literes tömlőkben kapható, melyet eddig nagy nehezen laboratorikumokban lassan és nem ritkán tisztátalan állapotban, soha pedig a kellő mennyiségben kellett beszerezni, halott éppen sürgős életveszélyben, mint valóságos életmentő szerepel.

*** Nagyot hallás.** Egy gazdag hölgy, a ki a nagyot hallás és fülzugástól O. Nicholson művészi füllobja által meggyógyult, annak — illetve intézetének — 20.000 márkát ajándékozott, hogy ezen pénzből olyan süketek és nagyot hallók, a kiknek nem engedik anyagi viszonyaik, hogy a füllobot beszerezhessék, ingyen láttassanak el. Levelek címzendők: «Institut E. W. Nicholson «Longcatt» Gunnersburg, London, W. England.»

Mulatságok.

Mulatságok sorrendje:

- Január 17-én. Jogász bál a «Bika» szállóban.
 Január 17. Csizmadia arucsarnok táncvigalma a Koronában.
 Január 27-én. A polgári kör bálja a Bika szállóban.
 Január 27. Önkéntes tűzoltók bálja a «Margit» fürdő disztermében.
 Február 1-én. A jogász és tisztviselői kör jelmez estélye a «Bika» szálló disztermében.
 Február 3-án. A vasuti gépműhely tagtagjainak bohóczestélye a «Bika» szálló disztermében.
 Február 4-én. Az «Iparos kör» bálja a «Bika» szállóban.
 Február 7-én. Máv. altisztek bálja a Bika szállóban.
 Február 10. A veres-kereszt egylet mulatsága a «Bika» szállóban.
 Február 17. Az izr. nőegylet bálja a «Bika» szállóban.
 Február 18. Iparos ifjak önképző egyletének bálja a «Bika» szállóban.

Jogász bál. Nagy nap a mai nemcsak a jogászokra, de a debreczeni közönség jó részére, különösen pedig a lányokra nézve. Ma van a jogász bál. A páholy jegyek, mint

értésülünk mind el keltek, az üzletekben le-tett belepőjegy gyönyörű kelendősegek örvend, a mi mind azt mutatja, hogy a bál fényességet nemcsak a szépen feldisztatott terem, hanem a nagyszamu közönség is adja meg. Nagyon sok fiatal lánka van Debreczenben, kiknek ez az első bálja s kik remegő gyönyörrel gondolnak és készünek a mai estére, Mennyi edes emlék marad meg egy ilyen első bál éjszakáról a lányok szívében, ha jól ki-mulattak magukat! A jogászok bálján pedig lehetetlen-ég jól nem mutatni mi előre biz-tositva érezzük a «nagy nap» sikerét!

Secessiós bál. A Jogász és tisztviselő kör estélyének képe mind impozánsabb módon kezd kibontakozni; a rendezőség rendkívüli előkészületeket tesz és az érdeklődést bátran országosnak mondhatjuk a mulatság iránt, mely első és egyedül álló a maga nemében. Előre is elárulhatjuk, hogy ugy a terem díszítése, mint a táncrend alakja szokatlan és meglepő lesz; hölgyek es urak egyaránt csaknem kivétel nélkül seccesiós izlésű toilettben vagy jelmezben jelennek meg. Mint halljuk, a rendezőség felkérte a jelmez nélkül megjelenő urakat, hogy az összhatás emelése végett legább ideo ya színű bodros nyakkendő csokrot tegyenek fel es a frakkra szines sár-ga vagy kék gombokat varrasanak a fekete helyett.

Az iparos ifjuság február 18-án a Bika disztermében tartandó báljára a remek kivitelű meghívók már készen vannak s a napokban megkezeik szétbódásukat. A női táncrendet Davidházy Kálmán díszműves tervezte s már előre elarulhatják; hogy a résztvevő hölgyeknek ez igen becses emlékül fog szolgálni.

Meghívó. A debreczeni m. kir. posta és táviráda altisztek és szolgák által saját özvegyeiket, árvaikat segélyé és temetkezési egye-sületük javára 1900. évi február hó 3-án, azaz szombaton a Koronaa disztermében tar-tandó zártkörű jótékony célú táncvigalomra kívül czizett urat és becses családját tiszte-lettel meghívja a rendezőség. Belépti-díj személynké két korona. Családi-jegy 3 személyre 4 korona. Jegyek előre válthatók a városi és pályaudvar postahivata oknál, a levelkézbe-sítónél és este a pénztárnál. Kezdeté este 8 órakor. Zenész Kiss Béla és zenekara. Ezen meghívó másra át nem ruhazható és kiváratra előmutatandó. Felülízetések köszönettel fo-gadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

Meghívó. A margittai evang. reform. Egyháztanács 1900. február hó 4-én, A «Mar-git-szálló» termeiben iskolája javára a debre-czeni főiskolai akadémiai ifjusága közreműk-ödésével Dalestélylyel egybekötött Táncmulat-ságot rendez, melyre a címzett urat és be-cses családját tisztelettel meghívja a rende-zőség. Intéző bizottság: Dr. Buder Ferencz, elnök. Szabó Lajos, tb. elnök Bod Lajos, jegyző, Ungváry Lajos, Dobó Gyula ellenőr. Balogh Ferencz, Török István, k. Szabó György, sz. Szabó József, cs. Kulcsár Saneoz. Belépti-díj: a dalestélyre személynké 2 korona, családi-jegy 6 korona; a táncmulat-ságra személynként a korona, családi-jegy 3 korona. A dalestélyre váltott jegyek a tánc-mulatságra is érvényesek. A dalestély kez-dele este fél 8 órakor. Felülízetések köszö-nettel fogantatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. A dalestélyre szamozott jegyek előre váltha-tók a ref. egyházi hivatalban és Henger Vik-tor ur üzletében.

A keztyü.

Irta: Gondy Károly.

A divat a legkegyetlenebb despota, mely az egész világot urálja. A civilizált világ di-vat központja: Párizs. A mit a parizsi nő kigondol, álmodik, vagy szeszélye önmagára oktrojál; az a divat képe, ha mindjárt öltö-zéke századokra visszavezet. A divat te-bát, mint a szeszély folyománya, mint a kaleidos-kop figurái, csillogó és rendszeresen változó. A parizsi haute crème, mint a divat te-remője természetesen nem a divatlap után

indul: a divatlap már a gyárosok és vidéki kereskedők képes rekám lapja. Ha egy distingvált női társaság a zsúrfixen összebeszél, hogy a téli szezonban feketét visel, hát a bálban is gyszabban megjelen; ott hol rendszeren a hófehér ártatlanság és a rózsás kedv üti fel éji sátorát. Más nap a bál referáda világgá kürtöli a ritka esetet, mely nyomban felveszi a divat jellegét.

A fekete öltözet már a férfiaknál is tulajdosságot ellentétben van a hölgyek világos öltözetével; de hát az un formítás kedvéért el kellett azt fogadni, mi festői szempontból nem haveselhető. Ugy a tiszta fehér is a fekete mellett, a felvágott retékhez hasonlít. Fekete szín a természet mezeiben nem létezik. Ahl mily sötét gondolat, fekete rózsát nevelni! és a hó alatt mi terem?

En annyira nem kedvelem a feketét, hogy még gombon sem türöm azt. Egy szörnyű melység tátong előttem, szedit ha feketébe nezek; akkor vagyok a legnagyobb zavarban, ha fekete ruhát kell festenem.

A bálban a hölgyek, élő virágai egy koszorúnak, a férfi ki közzéjük elegetedik, annak jobban illik a bordó frakk, a hogy két év előtt a párizsi termekben megjelentek. Mindenesetre úgy illett a tulajomó rózsás és kék színehez, mint a fakadó vörösbarna levelek a kísérő rózsabimbójukhoz.

A rococo korszakban a bordó volt, mint most a fekete, elfogadva, a festők most is hívei. Bálban csakugyan kellene kivétel tenni, legalább aristokratának nem a bürokrácia tiszta színeben fellépni. Lehet, hogy a secceszíoban kiforrja magát a vörösbarna szín. Azon férfi ki mindig feketében jár, attól sosem múm, de még a múmia vera is kitélik. Angyalok az ég, a hajnal színe, de Asmodit en csak az est bitorában képzelem.

Most legújában a párizsi hölgyek keztyűt dobtk a keztyűnek, de azért, azt hiszem nem kerül összeütközésre, a keztyűparbaj el lesz haritva; mindegyik fel újra bizik párjában, mint két mérkőző kard a geografiában.

Keztyű nélkül nyilvánosan megjeleni, hogy lehet? Hát mert ne lehetne? Édes hölgyeim! ha mar az arcukat befátyolozzák és vele lelkük tükrét homályosítják, legalább kezüket, lelkük óráját ne hordják tokban! Hát van-e a világon szebb, mint egy okos kéz, melynek öt ujjában minden érzékünk központosul, mely nyugodtságában mint dísz atlasz az öt világrészről regél és sokszor a nemes tettek egész láncozatát gyűrűben hordja? Sok azt nem is sejt, hogy a kéz mily jellemző az egyéniségnek: csüngő bu lája, fényes inicziálja nemes lelkének!

Van az embernek két kevésbé figyelmeztelt test része, melyek jobban, hvebben adják vissza a portré, mint maga az arc; ezek: a kéz és a láb. A gonosztevőkről ne izülni mértéket vegyének, de kezét, a hüvelyre hajított, főképp a fület, gonosz lelkük kapuját fotografálják, hogy abarmikor felismerhessek. Ha nekem száz kezét egy időben a spanyol falon mutatnak és a száz egyén egyikét egy idegen váltja fel, az idegen kezét felismerem.

Hiszen ha kezét csokolunk, a nő szemébe neznük. A kéz, feltéve, hogy nincs nehéz munkától elvátoztatva, adja aranyos mértéket a test egyéb részeinek. A fharisnyát a kereskedő a kézen méri, a kéz és láb egy. Az ügyes kezű ép oly ügyes lábú és jó táncos. Rendszeren a jó táncos nőt a kézfogásról lehet megismerni.

Teljesen hasonló arczok lehetnek, de a fükagyló formájuk el fog térni. A szép láb egyik leglényegesebb része lévén a női szépségnek, egy cseppet sem csudákozom a párizsi nön, ki fairs fület visel, és ha egyáltalán a nő nem ékszerrel iparkodik szép formáit feltűnti. A lilium kezen a türkisz, a rózsás fülön a vakító gyémánt csepp nagyon izgatja a látószéket.

Lehet-e oly holló lelkű férfit képzelni, kit ily kincs-s kincs meg ne szédítene? — Hiszen a gyűrűs kezét kéri mindenek lött sz-re me zalogaul! . . . Egy «tour de main», a boldog élet körútja . . .

Igen, most a kezek vannak tour-on. kimutatni a sötét bordó páholyokból a körülcsipkézett kezét a maga isteni valójában. — Divat a szabad kéz! Szabadjára van engedve a tetterő, az akarat, sima bekőjt levettette a kezéig. Inkább bizalmatlanság, mint udvariasság rejlik a keztyűviselésben. — Mily sértő is a gukkert keztyűsen igazgatni, keztyűben koccintani, keztyűs kezét szoritani, keztyűben imádkozni.

Nagy Széchényink soha sem viselt keztyűt. De hogy is fílett volna a vasmarkara, a mely egy csapásra teremtett? Mint huszártiszt se igen keztyűsen szalutált, elég ha a kapásból lett káplár viseli, és a mágnás önkénteseket keztyűben tanítja fütülni.

De azért értsük meg egymást. A keztyű viselésnek is meztvan a helye és szükségé, teljesen nem lehet nélkülözni. A frakk, klakk és lakkhoz szorosan tartozik a keztyű is, mert a hogy a férfiak a hölgy világos ruháját kimélnie kell, a subickos cipőtől, ugy rokk elejében rejtett porától: ugy tartozik annyi figyelemmel, hogy a hölgy derekát és pusztavállat izzadt kézzel ne érintse. Viszont ha a férfi minden percében kézsókra kéz, és a kéz oly drága kincs, nem követelheti azt semmiféle divat, hogy a hölgy a Nap heve és a tel fagyá ellen keztyűben ne védekezzék. Kimelet főképp cselja a keztyűnek, de dísz és ügyesség nincsen ez állati védelemben.

Hogy most is mint jéddig, nem pusztá dísz és illem, hanem hazafiai önerzet vezette keztyűtlen kezemet, de nem hűtlen tollamat, megenzed k t. hölgyeim, hogy még e g y r e bátorkodom önöket figyelmeztetni.

Tudni való, hogy finom kézre finom keztyű illik, mert a legfinomabbban is csak ügyetlenkedünk. Mi persze a p r á g a i t ösmertjük annak és azt kérjük a boltban, ha mindjárt a kereskedő nem oyat nyujt kezünkhez, vagy kezünkre, Prágából várjuk mi a finom keztyűt, talán hálaból óhajtuk, a miért a cs-h főváros 48 óta durva kézzel tör ellenünk?

Magyar hölgynek így gondolkozni már nem szép, sem nemes gondolat! — A mit a Haza nyujt, a mit első sorban helybeli ösmert keztyűseink gondal készítene: az legyen az első és a legjobb. — A viszontlátásig Kezeit csokolom.

IRODALOM.

Érdekes históriák cím alatt indul meg egy vállalat: a Csokoládé nyomda kiadásában és Szini Péter hírlapíró társunk sz. kérésében. Az első füzet Szini Péter «A teköző fiu» című elbeszélést tartalmazza. Életré való eszme volt a füzetes vállalat; mert cseljának — a ponyva irodalmi termékek kizsori ásának — rövidesen meg fog felelni. Különös garancia erre Szini Péter kollegánk levele, a ki a magyar népies zamatu elbeszéléseknek egyik legderékabb mestere. «A teköző fiu» is erre vall, s valóban élvezetes olvasmány a népnek. A vállalat legközebbi füzeté a boszorkány című népies elbeszélés lesz. Egy 16 oldalas füzet ára 10 fillér, 32 oldalas füzet ára 20 fillér. A füzetet a szöveg közé nyomott képek is díszítik.

Szerkesztő változás. A Pillangó című társadalmi és művészeti élap szerkesztője és kiadója személyében változás történt, ami természetesen újást vont maga után. A lap bar eddig is igen szép és változatos illusztrációkkal és gazdag tartalommal jelent meg, de a mostani kiadó nem kímél nagyobb áldozatot hozni arra nézve, hogy a Pillangó az összes élapok közül kiünjék. A mellett, hogy a Pillangó a legváltozatosabb tartalommal jelenik meg, az előfizetési ára is oly csekély összegben van meghatározva, hogy nem eshetnek senkinek sem ahezére, ha megrendelné a lapot. Egy negyedévre két korona az ára. Szerkesztősége és kiadó hivatala Budapest, VI., Hajós-utca 23. sz. alatt van. Felelős szerkesztő: Markus Elemér. Helyettes szerkesztő: Komáromi Aladár.

Az Ország-Világ utolsó, XXI. évfolyamának harminadik száma következő érdekes

tartalommal jelent meg. Angol női divat az Ország-Világ eredeti londoni levele hat eredeti rajzzal, írta Countess Nobody. Az ideges XX. század, írta Dr. Laufenauer Károly egyetemi tanár. Érdekes értekezés az idegbetegségek történetéből, több mint 20 érdekes illusztrációval. A XX. század ünneplése, XIII. Leo pápa arczképevel és a szent kapu megnyitását ábrázoló két nagyérdékű képpel. Ezenkívül verseket írtak Szentessy Gyula és Versényi György, novellákat Zsedényi Aladár, Szatmáry Zoltán, kritikákat Várady Antal és Dr. Faik Zsigmond. A füzethez van továbbá mellékelve, Harmath Lujza, a kiváló regényíró legújabb regényének folytatása. Az Ország-Világ előfizetési ára negyedévre 4 korona, a ki most előfizet megkapja az Ország-Világ karácsonyi almanachját, a magyar színművészet című dísmunkát. Mutatványszámokat szívesen küld a kiadóhivatal, mely Hold-u. 2. sz. a. van.

CSARNOK.

Debreczeni pipák.

A debreczeni kézműiparnak sokaig egyik legnevezetesebb és igen virágzó ága volt a cserepipák készítése, mely hihetőség csakhamar fellendült azután, hogy a tekintetes tanács nem tiltotta olyan szigorú rendeletekkel a dohányzást.

A pipát fazekasok gyúrták és égették ugyanazon agyagból, amelyet a cserepedény készítéséhez is használtak. A régi fazekas családájában állítólag még most is örzik Maria Terézia királynő egy privilégiumát, amely megengedi a debreczeni tisztelgetreműlt fazekasok tagjainak, hogy a Köszűszegben edények és pipák készítéséhez agyagot áhassanak. Még ma is innen bányásszák 3-4 ölnyi mélységből a kiváló n alkalmas agyagot a debreczeni fazekasok és pipacsinálók, fizetvén ezek az ugynevezett Pipágrókerít, körülbelül 2 holdnyi területet a városnak évente 1 db. körmőczi arany jog elismerési díjat.

A pipákészítés század elején élte Debreczenben aranykorát. Egy régi statisztikus szerint évente tizenegymillió pipa került forgalomba a debreczeni műhelyekből, ami csak két krajczárjával számítva is egy pát 220 ezer frt. nyers bevételt jelent. Még a 30-as és 40-es években is 35-46 önálló mester foglalkozott a keresett iparcikk készítésével. De már két évtized múlva lassan hanyatlás állott be. A debreczeni pipa kelendősége folyton csökkent.

A régi mesterek is egymásután elhaltak és ujak nem léptek helyökbe. A hetvenes évek elején csaknem egészen elvesztette jelentőségét ez a speczális és valamikor igen jól jövedelmező debreczeni kézműiparág.

Már csak harman foglalkoznak pipa készítéssel. Idősb és ifjabb Kiss Gábor meg Sje res Lajos. De nem csak a pipa gyártók száma fogyott meg, a pipák alakja is kevesebb. Több hajdan kedvelt, nagyon népszerű pipaforma és elnevezés kiment a divatból. Most Szily Kálmán hírneves tudósunk fáradozik azon, hogy a debreczeni pipa ipar kiveszésnek induló emlékeit összegyűjtse és megmentse a jövődönök. Megérdemli. Némi szolgálatot vélnük tenni a kiváló tudósunk, ha rendelkezésére bocsátjuk az alábbi adatokat, amelyeket a ma meg élő legöregebb debreczeni pipacsinálói idősb Kiss Gábor ur szívessegéből kaptunk.

Mint már fentebb említettük, a debreczeni pipát rendszeren a Köszűszegben talajható agyagból gyúrták. Vöröset a pipa, ha szabadon égették. Fekete színt kaptott ha lefojtották az ézetes alatt, vagyis mikor fazékba tették, köles pejvát (ondót) hintettek közé s betapasztva égették ki. A fehérszínű pipa készítéséhez miskolczi agyagot használtak. Régen sokkal népszerűbb, kapósabb volt a veres pipa, mint a másféle színű.

A debreczeni pipa többféle alakban és elnevezés alatt jött forgalomba. Egyiket, másikat a formájáról nevezték el; másféle pipákat híres személyekről kereszteltek el. Némely pipaalkot

már egyáltalában nem, vagy csak elvétve használnak. Ilyenek a következők:

1. Csapó utcai pipa, melynek kissé karcu idoma gömbölydeden megy át a nyakba. A használatból egészen kiment.

2. Debreczeni nagy makra pipa. Nevének eredetét az öreg Kiss Gábor se tudja. Széll Farkas kir. táblai tanácselnök vékedése szerint Makra nevű emberről nevezték el, ahogy a Zabri és Garibaldi's Palatinszki pipa is kapta a nevét. Alakja bizony szerfelett hosszú, 12-18 centiméter feje van és aránytalanul kurta nyaka. A feje körül virág és vonal vagy ék motívumokkal szokás díszíteni. Színe veres. Ő v. id. Seres Lajosné asszony találóan nevezte csalo pipának előttem. Csakugyan, ha egy ilyen pipával felszerelt dohányzó embert megkínál a másik egy dipa dohánynyal, hát hátolt, megvan utána dézsmálva a dohányzacskó. Ma már többnyire csak mint különlegeséget árulják itt-ott, pl. Mendelovics Lajosnál.

3. Kis Makra pipa. Némileg hasonlít a csapó-utcai pipához. Csak hogy a fej átmenete a nyakba elől és oldalt erős domborodást mutat. Hely alakú pipá is ritkán csinálnak ma már, pedig csinos és tetszős forma.

4. Zsabrik, vagy Zsabri pipa. A híres haramia vezérről, a ki állítólag nagyon kedvelte az ilyen alakú pipát. Egyszerű, egyenes sima fejű, kecses állású pipa. Megszokott színe veres. Néha-néha még keresik.

5. Palatinszky pipa. Nevét egy másik szegénylegényről kapta. Majdnem olyan mint a csapó-utcai pipa, de nem annyira karcu és a toroknál nem olyan nagyon gömbölyded. Színe veres. Használatból kiment.

6. Gyűrűs pipa. Olyanforma, mint a Zabri pipa. Csak hogy a fej szögletesen hajlik át a nyakba s a nyak széles gyűrűben végződik. A nyírségi ember szereti leginkább. Egyébként többnyire veres színű.

7. Huzogatott pipa. Majdnem olyan, mint a Zabri pipa. Csak hogy a feje körül róvátkos. Innen a neve is.

8. Harmadik cigány pipa. Miért harmadik, nem tudam kinyomozni. Czi-

gány pipa, mert leginkább cigányok használják. A feje három gyűrűs vagy huzogatott pipánál is hosszabb. Színe mindenesetre piros.

9. Debreczeni nagy karimás. A feje felül vastag jókora széles karima veszi körül, alul keskeny. Rendesen fekete színű, de van veres és fehéres is. Ma is divatos.

10. Tányéros pipa. Feje és nyaka csipkézett tányérrá alakul melynek lapját a készítő izlése kiczifrázza. A két tányér a pipa belső oldalán össze van forrasztva. Mint specialitás kerül forgalomba.

11. Tarajos pipa. Ez is mint specialitás érdemel figyelmet és felemlítést. A díszített tarajt a fejnek a nyakba való átmenetnél alkalmazzák.

Több más alakú és nevű pipát ismernek még a debreczeni pipacsinálók, annak egy része már divátját multa, más része ma is kapos. Ilyenek:

- 12. Juhtérics pipa;
- 13. Rózsás pipa;
- 14. Garibaldi pipa;
- 15. Kisebbszigány pipa;
- 16. Vékony vagy szűk pipa;
- 17. Laposfenekű vagy szegletű pipa.

Ezekon kívül még legalább egy féltucat másféle pipa is volt használatban, de amelyek ma már legfeljebb az emlékezetben élnek. —i —s.

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A főlős és kézbesíthetetlen szállítmányok a vasúti üzletszabályzat 70-ik §-a alapján Debreczen állomás teherkiadási raktárában folyó évi január hó 23-án délelőtt 9 órakor kezdődő nyilvános árverésen elfognak adni, melyhez a venni szándékozók ezennel meghívatnak.

Az igazgatóság.

A védjegyre tessék vigyazni!

Máriaczei gyomorcsépek

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és általános ismeretes házi és csepszere.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfujság, savanyu felbőffögés, hasmenés, gyomoréges, felesleges nyalkakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szűkölés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfajásnál, a mennyiben ez a gyomorból származott gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hámorhoikáknál.

Említett bajoknál MARIACZEI GYOMORCSEPEK évek óta kitűnőeknek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Carl Brady, Apotheke zum König von Ungarn Wien, I. Fleischmarkt 1.

Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszerértára Budapest, Király-utca 12. sz.

Kapható Debreczenben: Tóth Béla, Mihályi István, Dr. Rótschnek V. Emil, Tamásy és Balázs gyógyszerészeknél. **Diószegen:** Vaday Ignác. **Ér Mihályfalván:** Matray Istvan. **Hadházon:** Farsas Ödön. **Kabán:** Horváth Kálmán gyógyszerészeknél.

Női és gyermek felöltők, Szörme áruk, Blouzok, gyermek ruhák, női kalapok

e hó végéig legolcsóbb árakban

kaphatók a

Párisi Divat Áruházban

DEBRECZEN, a főposta mellett.

Nagy raktár bái belépők és virág ujdonságokban.

Az általam leggondosabban összeállított, tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerárumban.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., nagy üvegnek 90 krajczár.

==== Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek. ====

==== Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel ingyen adatik. ====

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszerraktára **DEBRECZENBEN**, (Tisza-palota.)

POLGÁR SÁNDOR

egyelem. gyakorlott orvosi
mű- és kötszerész

BUDAPEST,
VII., Erzsébet-körút 70. sz.

Ajánlja dusan felszerelt
raktárát saját gyártmányu
orvosi, sebészi és beteg-
ápolási tárgyokban.
Saját találmányu, m. kir.
szabadalmaz. Polgár-féle

sérvkötő,

haszkötő, görsör e'leni
gummiharisnya, ortho-
paediai készítmények, mű-
labak s kezok stb.

Valódi francia különle-
gességek F. Berguerand
fils párisi gyárából.

— Részletes képes r-
jegyzék ingyen és bér-
mentve.

Utánzás ellen védve 1890. sz. a.

Alkalmi bevásárlás!

Van szerencsém értesíteni a n. é. közön-
séget, hogy a

Besenczky Kálmán-féle
nődivat, vászon és rövid-áru üzletet
megvettem és a mai naptól a **gyári árnál**
is olcsóbban árusítom el.

Tisztelettel
Kiss Lajos.

Alkalmi bevásárlás!

Alkalmi bevásárlás!

Hölgyek figyelmébe!

ELSŐ DEBRECZENI
PLISSÉ és GOUVERIROZÓ INTÉZET

RÓZSA LAJOS

DEBRECZEN, Kistemplom-bazár.

Elvállal **báli ruhákra** való **kelmék, selymek, fodrok,**
kostümök, secessió ruhák fodrozását minden divatnak
megfelelő redőkben.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.